

NOTA INFORMATIVĂ

la proiectul hotărârii Guvernului cu privire la normele detaliate de producție ecologică, recunoașterea retroactivă a perioadelor în scopul conversiei și produsele și substanțele permise pentru utilizare în producția ecologică

1. Denumirea autorului și, după caz, a participanților la elaborarea proiectului

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la normele detaliate de producție ecologică, recunoașterea retroactivă a perioadelor în scopul conversiei și produsele și substanțele permise pentru utilizare în producția ecologică, este elaborat de către Ministerul Agriculturii și Industriei Alimentare (în continuare - MAIA) cu suportul Comisiei Uniunii Europene prin instrumentul TAIEX (Technical Assistance and Information Exchange).

2. Condițiile ce au impus elaborarea proiectului de act normativ și finalitățile urmărite

Proiectul menționat este elaborat în temeiul art. 8 alin. (11), art. 9 alin. (6), art. 12, art. 13, art. 14 alin. (7), art. 15, art. 16 alin. (3) și (2) din Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice. Astfel, scopul elaborării proiectului hotărârii Guvernului constă în aprobarea cadrului normativ de punere în aplicare a Legii nr. 237/2023, în ceea ce privește normele detaliate de producție ecologică pe întreg lanțul valoric, începând cu producția primară a unui produs ecologic, continuând cu depozitarea, prelucrarea și finalizând cu transportul și vânzarea sau furnizarea către consumatorul final.

Totodată, proiectul este elaborat în conformitate cu art. 68 lit. f) din Acordul de Asociere între Republica Moldova, pe de o parte, și Uniunea Europeană și Comunitatea Europeană a Energiei Atomice și statele membre ale acestora, pe de altă parte din 27.06.2014, ratificat prin Legea nr. 112/2014 (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2014 nr.185-199, art. 422).

Concomitent, acest proiect vine să asigure realizarea Planului de acțiuni al Guvernului pentru anul 2023 (acțiunea 4.4 și 4.6), aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 90/2023.

Proiectul de hotărâre are drept scop aprobarea a două regulamente:

- 1) Regulamentul privind normele detaliate de obținere a producției ecologice, colectare, ambalare, transportare și depozitare a acestora;
- 2) Regulamentul privind recunoașterea retroactivă a perioadelor în scopul conversiei și producția de produse ecologice.

Principalele finalități urmărite prin implementarea regulamentelor menționate sunt:

- 1) asigurarea unui management eficient a exploatațiilor agricole și a producției de alimente care combină practici agricole și de mediu pentru atenuarea schimbărilor climatice, atingerea unui nivel înalt al diversității biologice și conservarea resurselor naturale;
- 2) asigurarea standardelor de bunăstare a animalelor, prin respectarea nevoilor specifice ale speciilor incluse în producția animalieră ecologică, precum și stabilirea densității corespunzătoare a efectivelor de animale și a suprafețelor minime pentru spațiile interioare și exterioare;
- 3) asigurarea bunăstării animalelor de acvacultură, prin respectarea nevoilor specifice a fiecărei specii sau grup de specii în ceea ce privește densitatea efectivelor și caracteristicile specifice ale sistemelor de producție și de izolare pentru animalele de acvacultură;
- 4) furnizarea informației necesare producătorilor ecologici despre disponibilitatea pe piață a materialelor ecologice și în conversie de reproducere a plantelor, a animalelor ecologice și animalelor tinere de acvacultură ecologică.
- 5) asigurarea unui profit echitabil de către fermierii care respectă principiile și normele de producție ecologică;
- 6) asigurarea continuității sau reînceperii producției ecologice în eventualitatea unor circumstanțe catastrofale cauzate de fenomene climatice extreme, bolile animalelor sau ale plantelor răspândite la scară largă.

3. Descrierea gradului de compatibilitate pentru proiectele care au ca scop armonizarea legislației naționale cu legislația Uniunii Europene

Proiectul hotărârii Guvernului cu privire la normele detaliate de producție ecologică, recunoașterea retroactivă a perioadelor în scopul conversiei și produsele și substanțele permise pentru utilizare în producția ecologică, transpune:

- art. 3, anexa II și III a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului din 30 mai 2018 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice și de abrogare a Regulamentului (CE) nr. 834/2007 al Consiliului, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 150, 14.6.2018, așa cum a fost modificat ultima oară prin Regulamentul delegat 207/2023 al Comisiei din 24 noiembrie 2022;

- Regulamentul delegat (UE) 2020/2146 al Comisiei din 24 septembrie 2020 de completare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește normele de producție excepționale referitoare la producția ecologică, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 428, 18.12.2020;

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2021/1165 al Comisiei din 15 iulie 2021 de autorizare a anumitor produse și substanțe pentru utilizarea în producția ecologică și de stabilire a listelor acestora, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 253, 16.7.2021;

- Regulamentul de punere în aplicare (UE) 2020/464 al Comisiei din 26 martie 2020 de stabilire a anumitor norme de aplicare a Regulamentului (UE) 2018/848 al Parlamentului European și al Consiliului în ceea ce privește documentele necesare pentru recunoașterea retroactivă a perioadelor în scopul conversiei, producția de produse ecologice și informațiile care trebuie furnizate de către statele membre, publicat în Jurnalul Oficial al Uniunii Europene L 98, 31.3.2020.

Ca urmare a transunerii regulamentelor UE menționate, au fost întocmite 4 tabele de concordanță. Gradul de compatibilitate a proiectului nominalizat cu prevederile legislației Uniunii Europene este stabilit în Tabelele de concordanță elaborate în conformitate cu Regulamentul privind armonizarea legislației Uniunii Europene aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 1171/2018.

4. Principalele prevederi ale proiectului și evidențierea elementelor noi

Prezentul proiect prevede aprobarea regulamentelor care stabilesc:

- Norme detaliate privind producția vegetală, animalieră și acvacultura;
- Norme de producție referitoare la produsele alimentare prelucrate și la hrana pentru animale prelucrată;
- Norme privind conversia, precum și procedura și documentele necesare la solicitarea de recunoaștere retroactivă a perioadelor anterioare în scopul conversiei;
- Norme detaliate privind produsele ecologice din sectorul vitivinicol;
- Condiții și proceduri privind colectarea, ambalarea, transportul și depozitarea produselor ecologice;
- Lista produselor și substanțelor permise pentru a fi utilizate în producția ecologică în temeiul art. 16 din Legea nr. 237/2023.
- Lista îngrășămintelor, amelioratorilor de sol și a nutrienților ce pot fi utilizați pentru nutriția plantelor, îmbunătățirea și îmbogățirea litierei;
- Lista de materii prime neecologice de origine vegetală, animală sau provenite din alge ori drojdie destinate hranei pentru animale, materiile prime de origine microbiană sau minerală destinate hranei pentru animale și aditivi pentru hrana animalelor și adjuvanții tehnologici, permiși în agricultura ecologică;
- Lista produselor premise pentru curățare și dezinfectare, inclusive pentru curățarea și dezinfectarea clădirilor și instalațiilor utilizate pentru producția vegetală și a instalațiilor de prelucrare și depozitare;
- Lista aditivilor alimentari, inclusiv a enzimelor alimentare destinate utilizării ca aditivi alimentari și adjuvanți tehnologici care pot fi folosiți în producția de alimente ecologice prelucrate.

- Lista ingredientelor agricole neecologice care pot fi utilizate pentru producția alimentelor ecologice prelucrate.
- Anumiți adjuvanți tehnologici ce pot fi utilizați pentru producția de drojdie și de produse pe bază de drojdie; produsele și substanțele premise utilizate în producția ecologică care pot fi utilizate pentru fabricarea produselor din sectorul vitivinicol.

Prin detalierea normelor de producere pot fi încorporate mai multe tehnici și practici inovatoare fapt ce ar fi în beneficiul competitivității producătorilor ecologici.

Ținând cont de vulnerabilitatea sectorului agricol, îndeosebi a sectorului agriculturii ecologice, un alt aspect important reglementat prin proiectul hotărârii Guvernului sunt normele de producție excepționale care pot fi aplicate în situații calificate drept circumstanțe catastrofale pentru producția vegetală, animalieră, de produse de acvacultură și de vin, mai exact derogările și condițiile aferente lor, în scopul menținerii sau reînnoirii producerii ecologice în eventualitatea unor fenomene climatice extreme, și a unor boli ale animalelor sau plantelor răspândite la scară largă. Astfel, proiectul prevede posibilitatea ca în anumite circumstanțe operatorii:

- să poată utiliza material de reproducere a plantelor neecologice;
- când se înregistrează o rată mare de mortalitate a animalelor, inclusiv a albinelor sau a altor insecte, iar operatorii nu pot avea acces la animale ecologice, albine ecologice sau alte insecte ecologice pentru a-și reînnoi sau reconstitui efectivul, operatorii respectivi să poată utiliza animale neecologice;
- în caz de secete sau inundații grave, când se reduce drastic disponibilitatea hranei ecologice sau în conversie pentru animale, operatorii afectați să își poată hrăni efectivele cu hrană pentru animale neecologice.

Astfel, cadrul juridic care reglementează producția ecologică se va îmbunătăți prin stabilirea de norme care să corespundă așteptărilor ridicate ale consumatorilor și care să garanteze un nivel de conformitate asemănător celui din Uniunea Europeană.

5. Fundamentarea economico-financiară

Implementarea prevederilor proiectului hotărârii Guvernului nu necesită alocarea resurselor financiare suplimentare de la bugetul de stat.

6. Modul de încorporare a actului în cadrul normativ în vigoare

În temeiul prevederilor art. 8 alin. (11), art. 9 alin. (6), art. 12, art. 13, art. 14 alin. (7), art. 15, art. 16 alin. (3) și (6), art. 37 lit. i) și art. 38 lit. g) și art. 40 alin. (2) din Legea nr. 237/2023 privind producția ecologică și etichetarea produselor ecologice, elaborarea prezentului proiect de act normativ reprezintă un instrument de punere în aplicare a Legii nr. 237/2023 și se încadrează în categoria actelor normative secundare de implementare a acesteia.

Prin prezentul proiect, se propune abrogarea Hotărârii de Guvern nr. 149/2006 pentru implementarea Legii cu privire la producția ecologică (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2006, nr. 31-34, art. 199) cu modificările ulterioare și a Hotărârii de Guvern nr. 1078/2008 cu privire la aprobarea Reglementării tehnice “Producția agroalimentară ecologică și etichetarea produselor agroalimentare ecologice” (Monitorul Oficial al Republicii Moldova, 2008, nr.178, art. 1078) cu modificările ulterioare.

7. Avizarea și consultarea publică a proiectului

În scopul respectării prevederilor Legii nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, anunțul privind consultarea publică a proiectului hotărârii de Guvern prenotat, a fost plasat la data de 06.09.2023 pe pagina web oficială a MAIA, rubrica “Transparența decizională” → Proiecte de documente, și pe portalul guvernamental www.particip.gov.md.

Totodată, proiectul elaborat va fi transmis, în conformitate cu art. 8 lit. b) și c) din Legea nr. 239/2008 privind transparența în procesul decizional, spre consultare autorității competente de implementarea politicii, mediului de afaceri și celui științific, precum: Agenția Națională pentru Siguranța Alimentelor (Instituția publică Laboratorul central Fitosanitar); Centrul de Stat pentru

Atestarea și Omologarea Produselor de Uz Fitosanitar și a Fertilizanților; Comisia de Stat pentru Testarea Soiurilor de Plante, Universitatea de Stat din Moldova (Institutul de Genetică, Fiziologie și Protecție a Plantelor); Academia de Științe a Moldovei; Institutul Științifico-Practic de Horticultură și Tehnologii Alimentare; Institutul Științifico-Practic de Biotehnologii în Zootehnie și Medicină Veterinară; Institutul de Cercetări pentru Culturile de Câmp „Selecția”; Asociația Alianța Lanțului Valoric în Republica Moldova (MOVCA); Asociația ECOLOCAL; organismelor de control – SRL Certificat-Eco, SRL Control Union Dnjestr, CERES Certification of Environmental Standards GmbH.

8. Constatările expertizei anticorupție

Proiectul urmează a fi remis Centrului Național Anticorupție pentru efectuarea expertizei anticorupție. Concluziile expertizei anticorupție recepționate în urma procedurii de avizare vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

9. Constatările expertizei de compatibilitate

Proiectul urmează a fi remis Centrului de Armonizare a Legislației pentru a fi supus expertizei de compatibilitate cu legislația Uniunii Europene. Concluziile expertizei Centrului de Armonizare a Legislației recepționate în urma procedurii de avizare vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

10. Constatările expertizei juridice

Proiectul urmează a fi remis Ministerului Justiției pentru a fi supus expertizei juridice. Concluziile expertizei Ministerului Justiției recepționate în urma procedurii de avizare vor fi incluse în sinteza obiecțiilor și propunerilor (recomandărilor).

11. Constatările altor expertize

Analiza impactului de reglementare a Regulamentului privind normele detaliate de obținere a producției ecologice, colectare, ambalare, transportare și depozitare a acestora (anexa nr. 1 la proiectul hotărârii Guvernului prenotat), precum și analiza impactului de reglementare a Regulamentului privind recunoașterea retroactivă a perioadelor în scopul conversiei și producția de produse ecologice (anexa nr. 2 la proiectul hotărârii Guvernului prenotat) au fost examinate în cadrul ședinței Grupului de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător, cu susținerea condiționată a fiecăreia în mod separat (conform procesului verbal nr. 28 din 25.07.2023). În scopul eficientizării procesului de promovare și asigurarea unei înțelegeri mai bune a acestor acte, așa cum ele reglementează norme detaliate și complementare unul față de altul, s-a decis promovarea și aprobarea ulterioară a acestor 2 Regulamente printr-un document unic, adică printr-un singur proiect de Hotărâre de Guvern. Analiza de impact comună a fost ajustată conform recomandărilor experților.

Proiectul urmează a fi supus expertizei de către Grupul de lucru al Comisiei de Stat pentru Reglementarea Activității de Întreprinzător în conformitate cu art. 34 al Legii nr. 100/2017 cu privire la actele normative.

**Viceprim-ministru,
Ministru**

Vladimir BOLEA